loquimur de noua inuesti. & isto cãu dominus debz le offerre vasallo & polliceri sibi inuesti. & tunc si vasallus esset in mora cercioratus amittẽt ius q̃ bz scõm formã traditaz in. §. i. j. que fuit pria cã be. amit. Aut loqmur in veteri & tũc vasallus bz se offerre domino vt ipsum inuestiat p̃ predicta ad qõ facit. l. iul. in. §. offerri. ff. de act. emp. Quo cãu aut vasallus ẽ miles & bz se offerre. j. ãnũ & mẽsem vt in. d. c. i. §. quo tẽpo. miles. Aut est priuatus & tũc bz se offerre. j. ãnum & diem alias priuabit vt. j. de capi. eor. in prin. & j. ỹ probibi. feu. alie. p̃ fed. in. §. Preterea & j. que fuit prima cã in prin. Necq; est opus q̃ dominus denũciet q; dies interpellat ar. p̃dictorũ iurium & in. l. ij. C. de iure emphi. Ex q̃bus omnibus inferas fm Jac. de bel. & Bal. q̃ in noua inuesti. bz dominus se offerre sed in veteri se bz offerre vasallus vt. §. ostensum est. Quero subsequenter cum dicta glo. in fi. an vasallus liberet & absolutus intelligat ab ista fidelitate si dominus suus perdat famam vt quia sit excõmunicatus vel bãnitus & respondet q; sic. Et cõuerso si dominus restituitur ad famã restituus etiam intelligitur ad banc fidelitatem vt. j. in ti. dic fi. lex in. c. i. in prin. & in hac gl. que ad hoc allegauit ẽt alias p̃cordãtias vsq; ad finẽ & bene & notabiliter loqtur. Et fuit ad corobatõem p̃dictoꝝ q; illud qõ ꝓtumacia abstulit obedientia restituit in. c. ex litteris extra de cõsti. vbi est tex. notabilis & in. l. cuz alius. C. ỹ cur. furi. & ff. de serui. ru. p̃di. l. & anticinus & qõ no. alia glo. in fili. j. de noua fo. fideli. in. c. i. sup̃ verbo ostendere. Op. ab extra de. c. si minor. j. si de feudo fuerit ꝓtro. vbi ẽ cãus exp̃ssus q̃ quis retinet feudũ licet fidelitatẽ facere recuset. So. ibi est spãlis casus in ipsubere vasallo fauore etatis vt ibi no. & in glo. & ibi dixi in tertio notabili. Op. de. c. fi. ỹ regu. iur. cũ ibi no. So. ibi loqmur in rebus spũalibus in qbus nõ prestatur homagium vt no. in. c. i. de sta. regu. li. vi. Quero ab extra nunc de disuestitura q̃d sit & quotuplex sit & an possit fieri. Et respondet fm Bal. q̃ disuestit̃ duplex. s. verbalis & actualis. Jtẽ actualis est duplex. s. abusiua & p̃pria dic ergo q̃ verbaliter tantũ inuestitus potest verbo disuestiri. Nihil tam naturale de reg. iur. Et si interuenit cyrographum coge tur vasallus ingratus facere cõtrarium cyrographum. l. generaliter C. de nõ nu. pecu. vel incidere seu cassare instrumẽtum inuesti. per ea que no. in. l. ab emp. ff. de pac. & si fuit per annũ deanulabit. Et si per traditõez possessionis deiicietur ad similitudinẽ degradationis que fit per actũ ꝓtrariũ vt in. c. degradatio extra ỹ penis li. vi. & qõ habetur in. l. ij. §. signomine. ff. de bis q̃ no. insa. Sed ego nõ puto q̃ tanta subtilitas exquiratur sed sufficiat declarari per sentẽtiam vasallũ priuandũ probata culpa & ingratitudinem ar. eoruz q̃ tradunt̃ in. c. i. ỹ feu. sine cul. non amit. & in. §. calidus de probi. feu. alie. per fe. necq; in hoc discrepat idem Bal. dum postea subiunxit q̃ supradicta disuesti. fieri bz per ius habentẽ quoniã interdũ fit p̃ dominũ propria auctoritate vt q̃ vasallus alienauit feudũ in aliũ transferendo vt in. d. §. calidus & in. l. i. de probi. feu. alie. p̃ lotb. vel per sniam quãdo vasallus cõmisit aliquã culpam vel ingratitudinem vt in. d. c. i. de feu. sine cul. nõ amit. Vltimo ad materiã presentem vide alia que dixi in. d. §. i. j. que fuit prima cã be. amit. & qõ dixi in. c. i. de cõiuro. inter vasal. & epi. & j. de no. fideli. for. in fi. & per Bal. in auc. nisi in fi. cõmẽti. C. ad trebel. & per Ja. arcti. in summa in carta prima sub rubricella vnde dicatur seu. & in ti. quib⁹ mo. feu. amit. sub rubricella quãdo iurare debet vasallus & quãdo nõ. Et in ti. qualiter iurare debeat vasallus sub rubricella de bis qui non debent iurare fidelitatẽ vbi enumerat omnes casus in qbus fidelitas nõ p̃statur & habeẽ de materia in capitulis extraordinariis in §. quoniã de fidelitate & c. & per cano. extra ỹ symonia in. c. ex diligenti & extra de excel. p̃la. in. c. retulit & in. d. c. licet indignũ extra de reg. iur. & per Host. in summa ti. de feu. §. ij. Jac.

Qui p̃cedere debeat inuestitura an fidelitas &c. Rubrica.

Olim nulla erat hic rubrica fm ordinẽ rubricationis oberti de orto sed erat vna sola rubrica a titulo supra ỹ feudi cogni. vsq; ad titulũ p̃sentẽ inclusiue vt. §. quid sit inuesti. super rubrica. Quinimo nec erat hic principiũ capituli sed erat. §. cõprehẽsus sub p̃cedẽtibus q̃bꝫ ex prin. huius littere textualis in qua ponitur quedã ꝓiũctio ad p̃cedẽtia. postea aũt hec rubrica fuit addita a glosatoribus supuenientibus gratia comodioris intelligẽtie prout i simili dixi supra de feudo guardie sup̃ rubrica. & ita hodie cõiter vtimur ista rubrica & bene. Et ex predictis nũc habes intellectũ gl. hic posite. Cõtinuatio aũt huius rubrice ad supiora colligitur ex titulo p̃cedenti in fi. vbi dictũ ẽ q̃ inuesti. nõ ẽ fienda ei q̃ fidelitatẽ facere recusat. Sz q; iurta predicta poterat dubitari quid ỹdeat precedere an inuesti. an fidelitas. Jtem quid esset fidelitas ideo vt predicta declaret subiecta fuit hic ista rubrica & titulus. Jaco.

Trum Dividitur in duas partes. In prima declarat q̃d debeat p̃cedere an inuesti. an fidelitas. In secunda q̃d sit fidelitas. scõa ibi fidelitatẽ. Casus inuesti. abusiua ỹ precedere fidelitatẽ que q̃dez fidelitas ẽ ipsum iuramẽtuz q̃ ỹ, prestatur domino a vasallo suo. b. d. Et p̃mitte q̃ sit inuesti. abusiua & q̃. ppria vt dixi ỹ. §. pri. In tex. ibi respondet ẽ. subaudi vt pz. j. ỹ no. fi. for. in fi. & j. que fuit prima cã be. amit. in. §. i. Jbi inuesti. s. abusiuam & verbalem nõ aũ propriã & realẽ. Nã primo bz precedere inuesti. abusiua & ỹbalis. & postea bz seq sacramẽtũ fidelitatẽ. & vltio fit inuesti. p̃pria & realis p̃ traditionẽ possessionis vt probat in. c. si facta. j. si ỹ feu. sue ꝓto. & dixi. ỹ. ti. prio i. §. fi. Et p̃dicta p̃cedunt fm Ãn. de yser. in inuesti. feu. no. quoniã i inuesti. feu. anti. nõ ppie censet inuesti. sed potius quedã cõfirmatio prioris inuesti. vt dixi supra ti. p̃xímo in prin. vnde in tali feu. antiquo iuramẽtum fidelitatis p̃statur cum ipsa inuesti. cum ipm iuramẽtũ habeatur p̃ ipsa inuesti. argu. eorum que dicta sunt in. c. i. supra qui. mo. feu. cõsti. po. Nota ordinem excipiendi instrumẽta inuestiturarũ vt primo fiat inuesti. verbalis cũ anulo vel alio signo scõm morẽ prime. scõo q̃ prestetur fidelitas domino p̃ vasallũ. tertio q̃ fiat inuesti. realis. s. tradito possessionis vt hic & infra de no. for. fide. in. §. fi. Et banc inuesti. realem faciet dominus iudicẽdo vasallũ in possessionẽ vel mandauit nuncio seu procuratori vt ipm inducat vt. §. ti. proximo in. §. sed virus & tenet Bal. Potest & aliis modis vasallus cõsequi veram possessionẽ dicti feu. prout dixi supra quid sit inuesti. in prin. vbi videas. Que aũt fuerit ratio decisionis in tex. nostro vt prius p̃cedat inuestitura & postea sequat̃ fidelitas. dixit bal. q̃ rõ est q̃ dominus est caput feudi & prior nominat̃ in ꝓtractu & est p̃sona activa vnde debet prius procedere ad actũ quã vasallus qui est p̃sona passiua & secundaria & sub domino arg. in. l. ex placito. C. de rerũ ỹmutatõe. Addas & aliã rõnem q̃ cum dominꝰ sit principalis in cõtrahendo debz prius ex parte sui adimplere apponẽdo se in substantia obligationis arg. in. l. naturalis in. §. qõ si faciam. ff. de p̃scrip. verbis. Nota tex. q̃ fidelitas nihil aliud est nisi ipm iuramentũ qõ p̃stat̃ dño a vasallio. Et ista talis fidelitas cõtinet plura que colligunt̃ ex tribus titulis sequẽtibus. Verũ ad uerte q̃ vltra istam fidelitatẽ est dare & alias spẽs fidelitatis. vna est que appellatur maior vz qr tenemur imperatori vt probat̃ in. l. qs quis ad le. iul. maie. & ad reprimẽdam in prin. & j. ỹ probi. feu. alie. p̃ se. in fi. Nam reputat deus in terris. C. ỹ sacro san. ecc. in. l. imbemus nullã cã ibi no. De fidelitate aũt quã habere debemus erga deũ patet ex sacra scriptura dũ dicit dilige dñm deum tuũ ex toto corde tuo & ex tota mente tua & ex omnibus viribus tuis. Et insuper alia fidelitas quã familiares ac domestici & subditi debent superioribus suis de qua statiz patebit. j. ti. seq. Est quo q̃ alia fidelitas quã quis p̃stat ratione administratõis & dignitatis vt i auc. iusiurãdũ qõ p̃stat̃ ab bis in. §. iusiu. & de pace cõstãtie in. §. ego iuro. Est ẽt alia fidelitas que debeẽ proxio. s. ipz nõ offendere nec ei insidiari. l. vt vim. ff. de iusti. & iur. Jtẽ est & alia fidelitas quam filius debet pri & libertus patrono de quibus in. l. i. in. l. fi. & fi. ff. ad. l. pom. de parici. & in tita. de obsequiis de quibus fidelitatibus vide p̃ bar. ad reprimẽdã in prin. in gl. sup̃ verbo totius fidelitatis &c. Quero ab extra an p̃posteratio istꝰ ordis viciaret ipaz inuesti. Et dicẽ Bal. q̃ nõ cũ sufficiat q̃ sit fuata forma intellectual̃ isti. de leg. in. §. an hãdis & ff. ỹ hãdi isti. l. talẽ in prin. Secus aũt ẽt in cãibus in qbus forma ordis ẽ ỹ subã. l. pbatã. C. de sentẽ. facit qõ dixit Bald. in. l. i. C. ỹ opis liber. & Jo. an. i. c. fi. extra ỹ baptismo.

Vltio ad mãm vide qõ dixi. ỹ. ti. prio. §. fi. & in ti. pz vel abbatẽ in. c. i. p̃teruz in oppositõe fi. j. ỹ no. for. fi. in. §. fi. & p̃ Jaco. arditz. qualiter iurare debeat vasallus i prin. & p̃ Host. in summa ti. ỹ feu. §. qd sit fidelitas.

Quali vasallus iurare debeat. Rubrica

Scõm ordiez rubricatõis oberti ỹ orto quẽ ẽt secut⁹ ẽ Ja. ar. in summa sua. Jsta rubrica erat scõa rubrica huius libri. scõi & oia sequẽtia vsq; ad ti. ỹ fribus ỹ no. be. inuesti. excludsiue verũ postea

a glosatoribus